

Lietuvos Respublikos Prezidentui J.E. Gitanui Nausėdai
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui Sauliui Skverneliui

Kopija:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
Europos Komisijos (EK) atstovybei Lietuvoje

2020 m. spalio 14 d.
Vilnius

KREIPIMASIS DĖL ES ATSIGAVIMO FONDO EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PRIEMONĖS NACIONALINIO PLANO RENGIMO

Reaguodami į įvykusias Europos Komisijos (toliau - EK) direktoratų (*Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD*) konsultacijas su nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitais socialiniais partneriais išreiškiame susirūpinimą dėl **ES Atsigavimo fondo Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės Lietuvos nacionalinio plano rengimo skaidrumo ir atvirumo eigos.**

Atstovaudami didžiausias nacionalines skėtines nevyriausybines organizacijas (toliau - NVO) Lietuvoje siekiame, kad Europos Sąjungos investicijos bei lėšos, skirtos Lietuvos žmonėms, būtų prasmingai ir tinkamai panaudotos, o suplanuoti konkretūs veiksmai įgyvendinami kokybiškai, laikantis bendrųjų geros praktikos, skaidrumo vertybių bei užtikrinant aukščiausios kokybės standartus.

Plano įgyvendinimui bus skiriamos didžiulės lėšos (apie 2 mlrd. Eur), todėl jos turi būti skiriamos subalansuotai ypatingai aktualioms, įsisenėjusioms bei aštrioms socialinėms, sveikatos apsaugos, švietimo ir aplinkosaugos problemoms spręsti. Šios lėšos yra skolinamos bendrai EK visų Europos Sąjungos (toliau - ES) šalių vardu, todėl jas ir reikės grąžinti laiku visai ES iki 2058 m., o tai yra didžiulė atsakomybė Lietuvai ir visiems Lietuvos piliečiams.

Atkreipiame dėmesį, kad šios lėšos turės būti integruotos į visą valstybės pajamų ir išlaidų kontekstą, todėl, manytume, būtina užtikrinti svarbių procesų tęstinumą ir integralumą (pvz. su jau patvirtintu Ateities ekonomikos DNR planu, 2021-2030 metų nacionaliniu pažangos planu (NPP)).

NACIONALINĖ NVO KOALICIJA

Rengiant šalių narių nacionalinius planus, EK išskėlė tris pagrindinius tikslus, kuriuos visos valstybės narės turi užtikrinti siekiant, kad siūlomos investicijos ir reformos būtų patvirtintos EK konsultacijų metu, prieš skiriant numatomas lėšas:

- **paspartinti atsigavimą ir padaryti valstybių narių ekonomiką atsparesnę ir geriau pasirengti ateičiai**, veiksmingai sprendžiant kiekvienos šalies nurodytus iššūkius;
- sutelkti dėmesį į reformas ir investicijas, skatinančias ekologišką ir skaitmeninį perėjimą (**37% viso atsigavimo fondo lėšų būtų skirta žaliajam kursui ir 20% skaitmeninei transformacijai**);
- **sumažinti ekonominius ir socialinius skirtumus ES**, prisidedant prie darbo vietų kūrimo ir **investuojant į socialinę sritį** (Lietuva išsiskiria Europos kontekste kaip valstybė, kurioje skurdas, pajamų nelygybė ir regioniniai netolygumai yra vieni didžiausių).

Suprantame, kad reikia parengti nacionalinį planą per labai trumpą laikotarpį, tačiau siekiame kokybiškų pokyčių ilgalaikėje perspektyvoje, užtikrinant tvarią ateitį, todėl esame pasiruošę bendradarbiauti ir prisidėti konkrečiais pasiūlymais rengiant šį planą.

Įvertinus esamą situaciją bei numatytus plano pateikimo EK terminus, **prašome supažindinti su rengiamu Lietuvos priemonių planu, sudarant galimybes pateikti savo pasiūlymus ir įžvalgas bei ateityje rengiant su šiuo planu susijusius dokumentus derinti su Nacionaline nevyriausybinių organizacijų koalicija ir NVO taryba prie LR Vyriausybės**. Tokios svarbos Lietuvos rengiami pasiūlymai EK turi būti nuodugniai diskutuojami ir derinami su socialiniais partneriais, nevyriausybinėmis organizacijomis visuose sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo etapuose.

Gaja Šavelė

Nacionalinės NVO koalicijos direktorė

Nacionalinė NVO koalicija vienija: Lietuvos jaunimo organizacijų taryba; Lietuvos negalios organizacijų forumas; Aplinkosaugos koalicija; Lietuvos moterų lobistinė organizacija; Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas; Nacionalinė vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma; NVO vaikams konfederacija; Žmogaus teisių organizacijų koalicija; Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba; Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas; Švietimo NVO tinklas; Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga; Lietuvos meno kūrėjų asociacija; Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras.